

PAPER DETAILS

TITLE: GELISMEKTE OLAN PIYASALARDA SERMAYE KONTROLLERİ

AUTHORS: Ayse Çelikel Danisoglu

PAGES: 231-247

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/99538>

GELİŞİM SERİSİ

1. Giriş

Ancak, özellikle 1990
nomik krizler serbest
ve gelişmekte olan p
lıklarının uluslararası
đu konusu önem kaz
ile artan sermaye akı
me sürecindeki ekon
pik sorunlar, genişley
sek tüketim düzeyler
lasyonist baskı, para
rına karşı artan duya

Gelişmekte Olan Piyasalar

ni vurgulamıştır. Bu m
henüz piyasa kurumla
reformları tamamlan
lasyona gitmenin opti
belirtilmiştir.³

Bu çalışmada sermaye
leri ve akımlardaki c
kontrollarının rolü ara
ye akımlarının hacmi
etkiler ele alınacaktır.
etkilerini en aza indir

dından bu rakam 15 m

Serbest sermaye hare
da akımlarla ekonomi
ğılımının yatırım mik
rinde durulmaktadır.M
lara girme imkanı ver
da yüksek getiri olana
tikrarsızlığın, bir baş
ise bilgi akışındaki as
dalgalanmaların kayr

Gelişmekte Olan Piyasalar

Tablo 16: Yükselen Ekon

Cari İşlem Dengesi	
Net Dış Finansman	
Net Özel Akımlar	
<i>Net Tahvil Yat.</i>	
<i>Net Doğr. Yat.</i>	

larının dinamiği yük

Sermaye hesabının
bir uzantısı olarak g
si genelde reel sektör
tırım akımlarının ser
yasaların ve araçları
Mali sektörün yeteri
bir ekonomik krizle
Türkiye krizi de dal
krizlerde açıkça orta

Gelişmekte Olan Piyasalarda

-yabancı bankaların piy

-sermaye kontrolları uy

-devlete ait mali kurum

-dövizle borçlanmaya s

-mali serbestleşmenin a

-para politikasının fiyat

-makro politikalarla tu

rezervi bulundurma

global nitelik taşıyan
değil bir uluslararası
maktır.

4. Sermaye Kontrolü

Gelişmekte olan ülkelerdeki dalgalanmaların
rılabilirliği sermaye kontrolünü gerektirmektedir. Büyük çaplı
runların bertaraf edilmesi

Gelişmekte Olan Piyasalar

Kriz yönetimi maksad
nedenleri P.Krugman'
sırasında gelişmekte o
sı, döviz kurunun sav
linde üç amacı olduğ
çekleşebilecek, diğer
ği ve sabit kur uygula
maye serbestisi ile pa
programı uygulanıyor
rum da ekonomik kü
sermaye kontrolları t

si ve öncelikli sektörler

Sermaye akımlarına
makroekonomi yöneti
dengesi sorunları olan
ler döviz kontrolları
politikasında daha yü
kurunun aynı anda k
hedeflere ulaşılmasın
ülkelerde sermaye ha
lararası rezerv mikta
den olarak kur rejimi

Gelişmekte Olan Piyasalar

maliyeti yükseltilmekt
akımı gerçekleşmeyece
miş olunmaktadır.

Sermaye akımlarını ver
dan, kısa vadeli spekül
miştir.Amaç, geliştirmekt
na ve uzun vadeli üre
akımları caydırmaya y
mali işlemlere veya ülk
ran veya ülke dışında i
tiği gelirlere vergi va

Kontrollar ile, özellikle dolayısıyla kur riski risklerinin sağlanması, fak, bu düzenlemele makta, teknoloji, bilgi ti azaltıcı etki doğur kaydedilememekte, memektedir. Yurtiçi ken, sunulan mali ü kuru riskinden korun da yüksek maliyetli

Gelişmekte Olan Piyasalar

rını sınırlamak amacı
vadeli akımların spekü
araca sahip olmayan ü
masını güçleştirmekte
çare olarak değerlendir
zerv karşılığı ayırma z
vergi getirmiştir. Şili'd
rezerv şartı uzun vad
akımlarının vadesini
lunmuş sermaye çıkışl
salarda olumsuz karşı

da Malezya 1998'de, transferleri dışında s ve sabit kura dayalı b D.Rodrik'in²⁰ çalışm maye kontrolları koy metrik bulgulara da IMF politikalarını se daha başarılı olduğu artış, istihdam ve rec lı toparlanma kaydet bi olarak daha zayıf v

Gelişmekte Olan Piyasalar

makla beraber, daha fa
üzere, diğer hedeflere u

Sermaye hareketlerine
krizlerden etkilenmemi
geçerken güçlü büyüme
sermaye işlemlerine ka
ekonomilerinin bölge
mada rol oynamış, serr
lar lehine değiştirmişti
ülkenin de yeterli döviz
pazarlarının büyüklüğü

Portföy yatırım akımları, piyasaları ile ilgili kamusal politikaların, birliktelik yürütülmesini zamanda doğrudan ve ihracat potansiyel ve yatırım rejimlerinin lamaları, uluslararası leşmesi ile birliktelik ge

Sermaye kontrolleri edip, etkinliğini azaltımla, bir tercih niteli

Gelişmekte Olan Piyasalar

Sonuç olarak, sermaye
lemelerin yerine geçem
da spekülatif sermaye
yebiliriz. Piyasa mekar
lararası ekonomik siste
yönetiminde bu araca k
ğu da gözlemlenmekte
rın eksikliği, ekonomile
makta, önemli makroe
nı açan ülkelerde serm
tör krizlerini önleyeme